

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Srpen 2017

Obsah

Editorial

Daně

Statistika nuda je... aneb Činnost finanční správy v roce 2016

Právo

Právní elektronický systém pro podnikatele

Ústavní červená právu na informace

Ze světa

OECD zveřejnila návrh aktualizace vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Směrnice OECD o převodních cenách 2017

Z judikatury

Správce daně má povinnost průběžně zkoumat splnění podmínek pro zajištění

Krajský soud odmítl souběh ručení a odebrání nároku na odpočet

NSS: DPH není součástí základu daně z nabytí nemovitých věcí

Lafatova penalta finančnímu úřadu

Co dělat, když...? Podjatost znalce a způsob obrany

Krátce

Stručné aktuality, srpen 2017

Editorial

Pro většinu lidí je období letních prázdnin příležitostí užít si čas s rodinou a přáteli. Zároveň je to však i doba vybízející k přehodnocení priorit. Každopádně nám všem prospěje možnost zvolnit a zamyslet se nad tím, co každý den děláme, proč to děláme, a zda bychom to nemohli dělat lépe a efektivněji. To platí i pro ty z nás, kteří se věnují daním. Zásadní změny ve vztahu stát versus daňový poplatník i rozvoj technologií patrný na trhu obecně nám připomínají, že, ať se nám to líbí nebo ne, přizpůsobovat se a získávat nové znalosti musíme vlastně neustále.

Takže – ať už se bavíte či přemýšlíte – nebo případně činíte obojí, užijte si zbytek léta!

Patrick Leonard

Partner
KPMG Česká republika

3 | Daňové a právní aktuality – srpen 2017

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Statistika nuda je... aneb Činnost finanční správy v roce 2016

Finanční správa nedávno zveřejnila zprávu o činnosti za rok 2016. V té uvádí, že daňové příjmy meziročně vzrostly téměř o deset procent v důsledku zvýšené kontrolní činnosti správce daně. Současně došlo k nárůstu počtu podaných odvolání proti rozhodnutí orgánů finanční správy a k zintenzivnění mezinárodní spolupráce v oblasti správy daní.

Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Finanční správa dlouhodobě deklaruje, že se snaží přistupovat k daňovým poplatníkům méně formálně. Zároveň je pro ni prioritou číslo jedna boj proti daňovým únikům. Asi proto je DPH jedničkou mezi daněmi v mnoha směrech – největší počet kontrol (cca 8 tisíc) a postupů k odstranění pochybností, nejvyšší doměrky a nejvíce podaných odvolání. Z vykázaných nadměrných odpočtů, jejichž celková hodnota se meziročně snížila téměř o 12 miliard Kč, finanční úřady v roce 2016 zadržely celkem 4,7 miliardy Kč. Pomyslné třetí místo, za daní z příjmů fyzických osob, obsadila daň z příjmů právnických osob, u které bylo jen z titulu převodních cen doměřeno 886 milionů Kč a snížena daňová ztráta o 8,5 miliardy Kč.

S cílem zefektivnit výběr daní využívá česká finanční správa stále častěji rozličné nástroje mezinárodní výměny informací a spolupráce. Úzká spolupráce probíhá především se Slovenskem, Polskem, Rakouskem, USA a Ruskem či Ukrajinou, nově pak také s Britskými Panenskými ostrovy.

Postupy k prověření daňové povinnosti (postup k odstranění pochybností, stejně jako daňová kontrola) se prodloužily a ve zhruba polovině případů vedly k doměření daně. V průměru činil doměrek daně na jednu daňovou kontrolu zhruba 800 tisíc Kč. Celkově bylo doměřeno více než 14,5 miliardy Kč a snížena daňová ztráta o dalších téměř 10 miliard Kč. Platebním výměrem, penále a úroky z prodlení však lapálie s daněmi nekončí. V některých případech finanční úřady předávají podněty orgánům činným v trestním řízení. V roce 2016 tak učinily celkem 1376krát.

Kdo pozdě podává, sám sobě škodí. I tak by mohla znít moderní parafráze klasického pořekadla. Uložené pokuty za opožděné tvrzení daně se vyšplhaly na úctyhodných 372 milionů Kč. Státní rozpočet si přilepšil také o více než 88 milionů Kč na pokutách za nepodání kontrolního hlášení.

Názory Odvolacího finančního ředitelství (OFŘ) a finančních úřadů se stále více sbližují. OFŘ v loňském roce vyhovělo jen necelé třetině odvolání. V roce 2016 razantně vzrostl počet odvolání týkajících se daně z nemovitých věcí. Daňové spory však často musí rozhodnout až soudy. Tam už je poměr sil vyrovnanější. Pokud jde o výši sporných částek, obecné soudy dávají více za pravdu daňovým subjektům než OFŘ. Z tohoto trendu vybočuje jen odvod za porušení rozpočtové kázně.

Díky větší provázanosti daňových správ nejen v prostoru Evropské unie a harmonizovanější právní regulaci lze očekávat nárůst počtu i délky šetření správce daně. I když může počet zamítnutých odvolání vyvolávat dojem boje s větrnými mlýny, z rozhodování soudů plyne, že se vyplatí vytrvat.

4 | Daňové a právní aktuality – srpen 2017

Právní elektronický systém pro podnikatele

Poslanecká sněmovna v současnosti projednává návrh novely zákona o Hospodářské komoře ČR, jejíž součástí je tzv. Právní elektronický systém neboli PES. Jeho cílem je přispět k zpřehlednění podnikatelského prostředí v České republice. PES bude na jednom webovém portálu soustředit a přístupnou formou prezentovat povinnosti podnikatelů.

Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889

Jakub Kolda
jkolda@kpmg.cz
222 123 902

Hlavními impulsy pro vytvoření PES jsou nepřehlednost, nesrozumitelnost a neustálé změny právního rámce podnikání v České republice. PES má napomoci tyto překážky zmírnit. Poskytne podnikateli možnost si jednoduchým způsobem zkontrolovat, které konkrétní povinnosti se týkají právě jeho, jakým způsobem je může splnit, a jaké sankce mu potenciálně hrozí v případě nesplnění.

Komplexní systém bude podle návrhu zahrnovat jak povinnosti vyplývající ze stávajících předpisů, tak i z těch nově vznikajících. Již samotný návrh novely obsahuje seznam právních předpisů, které má vláda posoudit do konce roku 2018 a sestavit z nich soupis povinností k zanesení do PES. Seznam zbývajících předpisů bude vytvořen do konce roku 2022. Při přípravě budoucích právních předpisů bude nově stanovena povinnost přiložit již k návrhu předpisu přehled navrhovaných právních povinností. Na efektivitě PES přidává ustanovení, které orgánům veřejné moci zakazuje ukládat sankce za nesplnění povinností, které nebudou uvedeny v příloze příslušného právního předpisu.

Správu PES návrh svěřuje do gesce Hospodářské komory ČR. Ta za tímto účelem obdrží i odpovídající oprávnění, např. právo na poskytnutí údajů z registru osob. Na základě informací obdržených z registru osob bude PES poskytovat každému podnikateli informace přizpůsobené na míru jeho potřebám a podnikatelským činnostem. V návrhu se počítá s ročním poplatkem za užívání služeb PES, který by neměl přesáhnout 1 000 Kč.

Návrh novely zavádějící PES předložili poslanci napříč politickým spektrem, proto lze očekávat, že bude schválen i po podzimních volbách do Poslanecké sněmovny. Pro podnikatele bude pravděpodobně nejdůležitější samotný vzhled webového portálu, snadná přístupnost a snížení administrativní zátěže.

Ústavní červená právu na informace

Právo na informace, zakotvené v Listině základních práv a svobod a rozvinuté zejména v zákoně o svobodném přístupu k informacím a v některých dalších zákonech, patří mezi evergreeny správního soudnictví. Nejvyšší správní soud (NSS) dlouhodobě toto právo vykládá velmi široce. Mezi ty, kdo jsou podle příslušných zákonů povinni informace poskytovat, řadí i některé obchodní společnosti. Ústavní soud (ÚS) ve svém nedávném kontroverzním rozhodnutí tento názor zpochybnil.

Irena Kolářová
ikolarova@kpmg.cz
222 123 724

David Flutka
kpmg@kpmg.cz

Má-li veřejná správa dobře plnit svou funkci, musí mít veřejnost možnost kontrolovat její činnost. Tato myšlenka je základem úpravy práva na informace. Zákon o svobodném přístupu k informacím (zákon č. 106/1999 Sb., lidově „stošestka“) mimo jiné ukládá povinným subjektům poskytovat na žádost informace o jejich činnosti. Výjimky stanoví velmi striktně. Patří mezi ně obchodní tajemství nebo zákonem utajované údaje. Dlouhodobě bolavým místem zákona je definice povinných subjektů. Nikoho nepřekvapí, že mezi ně patří obce nebo správní úřady. Řadí se mezi ně také „veřejné instituce“. Tento neurčitý pojem soudy v minulosti vyložily způsobem, pod nějž se vešly i některé obchodní společnosti (např. akciové společnosti Dopravní podnik hl. m. Prahy nebo Brněnské komunikace).

Ústavní soud v červnu rozhodl o ústavní stížnosti společnosti ČEZ, již NSS stanovil povinnost poskytnout žadateli část dokumentace k provozu jaderné elektrárny Temelín. NSS opakovaně označil ČEZ za povinný subjekt, zejména s ohledem na to, že ČEZ ovládá stát (podíl státu na hlasovacích právech tvoří cca 70 %). Kromě toho ČEZ provozem elektrizační soustavy vykonává činnost ve veřejném zájmu.

Ústavní soud však názor NSS nesdílí. I když ČEZ naplňuje část znaků veřejné instituce, jde v základu o soukromoprávní subjekt a typickou obchodní společnost. S ohledem na to, jak silným zásahem do práv subjektu je jeho zařazení pod povinné subjekty podle „stošestky“, je třeba obzvláště citlivě posuzovat, zda převažuje jeho veřejná či soukromá povaha. Kamenem úrazu je právě výše majetkové účasti státu. V nejkontroverznější části svého nálezu ÚS praví, že za povinný lze subjekt označit jen tehdy, jsou-li stát nebo jiné povinné subjekty jediným společníkem. Poskytování informací je silnou zátěží a znevýhodňuje v hospodářské soutěži. Obchodní společnost lze zatížit touto povinností jen tehdy, pokud nese hospodářské důsledky takové povinnosti v pozici akcionáře pouze stát (obec, jiná veřejná instituce). Není-li tomu tak, nesou toto břímě i soukromé subjekty coby společníci, což ÚS považuje za nepřijatelné.

Pesimistický závěr, který vyvodila značná část médií, zní, že bude-li jakýkoli veřejný subjekt chtít zamlžit dění ve svých společnostech, stačí, aby převedl jedinou akcii na nějakou spřátelenou fyzickou osobu, a tím se vymanil z pozice povinného subjektu. Na první pohled tak výrok ÚS skutečně působí. Nezbyvá než doufat, že takovou případnou praxi soudy vyhodnotí jako zneužití práva a nebudou účelové „převody“ při posuzování práva na informace reflektovat.

OECD zveřejnila návrh aktualizace vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Výbor pro fiskální záležitosti OECD vydal návrh aktualizace vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Ten nyní čeká na schválení tímto výborem a poté Radou OECD. Významné části této aktualizace již byly schváleny a zveřejněny jako součást akčního plánu BEPS. Zveřejněný návrh nemusí nutně odrážet konečné názory OECD a jeho členských států, protože ke schválení bude předložen až během druhé poloviny roku 2017.

Luděk Vacík
kpmg@kpmg.cz

Barbara Vitíková
bvitikova@kpmg.cz
222 123 937

OECD v tuto chvíli vyzývá odbornou veřejnost k předkládání komentářů týkajících se pouze těch oblastí aktualizace, které nebyly součástí akčního plánu BEPS. Tři se týkají změny v Komentáři ke Smlouvě, pouze jedna zasahuje přímo do textu smlouvy.

Dvě změny Komentářů ke Smlouvě jsou navrhovány u článku 4 upravujícího určení rezidence poplatníka fyzické osoby (upřesnění pojmu „mít stálý byt“ a pojmu „obvyklý pobyt“). Třetí je doplnění v komentáři k článku 5. Upřesňuje se, že registrace pro účely daně z přidané hodnoty nebo jiné obrátové daně je irelevantní při uplatňování a výkladu definice stálé provozovny. Jedinou změnou v textu smlouvy je vypuštění slov v závorce „(jiná než osobní společnost)“ v článku číslo 10 Dividendy s odkazem na společnost přijímající dividendy. Tato změna navazuje na upřesnění článku 1 Smlouvy ve vztahu k transparentním entitám.

Komentáře k výše uvedeným změnám lze zasílat do 10. srpna 2017 na adresu taxtreaties@oecd.org.

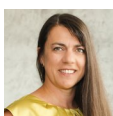
Na závěr připomínáme, že součástí aktualizace v roce 2017 bude řada změn a dodatků, které byly dříve schváleny v rámci akčního plánu BEPS. Především to je neutralizace dopadů hybridních nesrovnalostí, vyhýbání se vzniku stálé provozovny a vzájemná dohoda či arbitráž.

Směrnice OECD o převodních cenách 2017

Dne 10. července 2017 byla zveřejněna dlouho očekávaná novelizace směrnice Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy pro rok 2017. Nové vydání o 612 stranách nahrazuje směrnici o převodních cenách vydanou v roce 2010. Obsahuje nová pravidla pro aplikaci principu tržního odstupu.

Zdeněk Řehák
zrehak@kpmg.cz

Soňa Saidlová
ssaidlova@kpmg.cz

Cílem aktualizované směrnice o převodních cenách pro rok 2017 je zrevidovat a uspořádat dřívější zprávy OECD, které se týkají převodních cen a jiných daňových záležitostí. Směrnice reflektuje výsledky projektu BEPS (projekt zaměřený proti rozměňování základu daně a přesunu zisků mimo místo jejich vzniku) a zahrnuje revidovaná pravidla pro tzv. safe harbors. V rámci aktualizace byla provedena řada změn v konzistenci textu s cílem připravit ucelenou verzi směrnice OECD o převodních cenách.

Hlavní změny nové směrnice o převodních cenách pro rok 2017 se týkají následujících oblastí:

- Nehmotný majetek (nově definované kategorie, funkce, rizika a tzv. analýza DEMPE);
- Vnitroskupinové služby s nízkou přidanou hodnotou;
- Dokumentace převodních cen (třístupňový systém, tj. Master File, lokální dokumentace a výkaznictví dle jednotlivých zemí);
- Aplikace principu tržního odstupu;
- Faktory srovnatelnosti v oblasti převodních cen zahrnující lokální úspory, pracovní kolektivy a synergie nadnárodních skupin;
- Smlouvy o podílení se na nákladech a jejich očekávané přínosy.

OECD vyvíjí soustavnou činnost v oblasti převodních cen a zaměřuje se při tom na zdokonalení pravidel ve všech nezbytných oblastech, např. obtížně ocenitelná nehmotná aktiva a transakční metoda čistého rozpětí. Mimoto identifikuje nové oblasti, kterými je potřeba se zabývat. Z tohoto důvodu lze očekávat vydání dalších pravidel.

Česká republika reflektuje doporučení OECD v oblasti tržních cen v pokynech zveřejněných ministerstvem financí. Očekává se, že i tyto pokyny budou aktualizovány v souvislosti se zveřejněním směrnice o převodních cenách pro rok 2017.

Správce daně má povinnost průběžně zkoumat splnění podmínek pro zajištění

V případě, že správce daně vydá zajišťovací příkaz, nemělo by se jednat o nezvratný stav. K jeho ukončení může přispět sám daňový subjekt. Správce daně má současně povinnost průběžně zkoumat, zda jsou naplněny podmínky pro existenci zajišťovacího příkazu, a pokud tak nečiní, může se dočkat procesních konsekvencí.

Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz

Martina Valachová
mvalachova@kpmg.cz
222 124 370

Zajišťovací příkaz jako instrument finanční správy slouží k zajištění nesplacené či ještě nestanovené daně. V poslední době je hojně využíván. A právě četnost jeho využití a délka trvání takového zajištění jsou terčem kritických komentářů ze strany daňových subjektů i odborné veřejnosti. Přestože správce daně ve jménu boje proti daňovým únikům dokáže ospravedlnit vysokou frekvenci uplatňování zajišťovacího příkazu, Nejvyšší správní soud (NSS) jeho přístup svojí rozhodovací praxí do jisté míry koriguje.

V nedávném rozsudku (sp. zn. 1 Afs 88/2017) k tomuto tématu NSS nejprve znovu připomněl, že zajišťovací příkaz je poměrně drastický institut. Může mít výrazný dopad na majetkovou sféru daňového subjektu a v některých případech má vliv i na jeho samotnou existenci. NSS se dále věnoval posouzení odůvodněnosti délky samotného zajištění. Uvedl, že dlouhá doba trvání zajištění daně sama o sobě nepostačuje pro závěr, že toto není opodstatněné. Trvání a případné ukončení zajištění se vždy odvíjí od konkrétních důvodů pro vydání zajišťovacího příkazu, konstatoval NSS. Daňový subjekt zasažený zajišťovacím příkazem má možnost správci daně prokázat, že důvody zajištění již netrvají, nebo jejich váha byla oslabena. V souvislosti s tím má správce daně povinnost zkoumat, zda jsou stále splněny zákonem stanovené podmínky pro existenci zajišťovacího příkazu. Významnou roli hraje také doložení vlivu na ekonomickou činnost daňového subjektu.

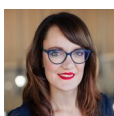
Vzhledem k fatálním důsledkům, které zajišťovací příkaz může mít, NSS uzavřel, že správce daně má povinnost po celou dobu trvání příkazu v pravidelných intervalech prověřovat, zda důvody pro zajištění stále trvají, a poté výsledek prověření zaznamenat do spisu. Jinými slovy: povinností správce daně je průběžně zkoumat, zda jsou stále naplněny zákonné podmínky pro vydání/existenci zajišťovacího příkazu. Pokud podmínky pro jeho vydání již netrvají, správce daně je povinen účinnost rozhodnutí o zajištění daně ukončit.

Krajský soud odmítl souběh ručení a odebrání nároku na odpočet

Správce daně má pro boj s podvody a úniky na DPH celou řadou nástrojů včetně odebrání nároku na odpočet nebo ručení za daň neodvedenou dodavatelem. Finanční správa neváhá použít tyto instrumenty současně a ve výsledku tak daň z jedné transakce vybrat dvakrát. České soudy se nyní zabývají přípustností tohoto postupu.

Viktor Dušek
vdusek@kpmg.cz

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Zákon o DPH výslovně nezakazuje aplikovat ručení za daň nezaplacenou dodavatelem a zároveň odebrat nárok na odpočet, pokud odběratel mohl vědět, že přijímá plnění zasažené podvodem na DPH. Odvolací finanční ředitelství je přesvědčeno, že ručení a odebrání nároku na odpočet se navzájem nevylučují. Dle jeho názoru se jedná o dvě povinnosti vycházející z odlišných titulů a různých ustanovení zákona. Správce daně proto může vyzvat daňový subjekt k zaplacení daně za svého dodavatele. Následně také může vydat zajišťovací příkazy na dosud nestanovenou daň, která odpovídá odebrání nároku na odpočet DPH s odůvodněním, že daňový subjekt mohl vědět, že se stal součástí podvodu na DPH.

Problematikou se zabýval Krajský soud v Ostravě. Ten se postavil na stranu daňového subjektu a jednoznačně odmítl možnost dvojí úhrady daně z jedné transakce. Soud ve svém odůvodnění poukázal na neutrální charakter DPH. Jejím účelem je zatížit konkrétní zboží daní, kterou ponese konečný spotřebitel. Smyslem aplikovaných institutů proti daňovým podvodům je zajistit pro státní rozpočet výběr jedné a téže daně. Soud považuje za vyloučené, aby jeden subjekt platil DPH z totožného obchodního případu dvakrát. Nepřekvapí, že Odvolací finanční ředitelství podalo kasační stížnost. Případem se bude zabývat Nejvyšší správní soud. Na jeho verdikt si však budeme muset ještě počkat.

NSS: DPH není součástí základu daně z nabytí nemovitých věcí

Nejvyšší správní soud (NSS) se ve svém nedávném rozsudku překvapivě odklonil od důvodové zprávy k zákonnému opatření Senátu upravujícímu daň z nabytí nemovitých věcí. Ta uváděla, že sjednanou cenou v případě nabytí nemovitosti je celková cena včetně DPH. Vzniká tak prostor pro podání dodatečných daňových přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Adéla Padrtková
kpmg@kpmg.cz

Obec Střelské Hoštice prodala v roce 2015 obecní pozemek na základě kupní smlouvy, dle které byla sjednána kupní cena včetně DPH. Obec jako základ daně do přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí uvedla částku bez DPH. S tímto postupem nesouhlasil správce daně a obci doměřil daň z kupní ceny včetně DPH. Postup správce daně potvrdil i krajský soud.

Předmětem daně z nabytí nemovitých věcí je úplatné nabytí vlastnického práva k nemovité věci, a to v souladu s příslušným předpisem, kterým je zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb. s účinností od 1. ledna 2014. Důvodová zpráva k zákonnému opatření přímo říká, že sjednaná cena je celkovou cenou včetně DPH. Z tohoto vymezení základu daně vycházel správce daně i krajský soud.

Obec se odvolávala na zákon o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí jako předchůdce zmíněného zákonného opatření a s ním související judikaturu. Dle ní je předmětem daně z převodu nemovitostí pouze samotný finanční výnos, nikoli DPH odváděná do státního rozpočtu.

NSS se přiklonil k názoru poplatníka. Dospěl k závěru, že DPH nelze do základu daně z nabytí nemovitých věcí zahrnout. Smyslem daně z nabytí nemovitých věcí je zdanění finančního výnosu získaného prodejem nemovitosti, přičemž DPH nelze považovat za součást tohoto výnosu. Při jejím zahrnutí do základu daně by byla zdaněna i částka inkasovaná pro stát. Tento postup je navíc v rozporu s principem daňové neutrality. Pro plátce DPH by byla daň z nabytí nemovitých věcí vyšší než u jiných srovnatelných subjektů, kteří plátcí DPH nejsou.

S důvodovou zprávou se NSS vypořádává tak, že Senát nerealizoval svůj záměr zahrnout do základu daně i DPH způsobem dostatečně jasným a nezpochybnitelným. Dále připustil, že změna právní úpravy nevylučuje použití judikatury k předchozí právní úpravě, zejména pokud je obdobná. NSS také uznal existenci dvou výkladů právní úpravy. Na základě principu „v pochybnostech ve prospěch soukromé osoby“ se přiklonil k výkladu, že DPH do základu daně z nabytí nemovitých věcí nevstupuje.

Rozsudek otevírá plátcům DPH možnost podat dodatečná daňová přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí a získat zpět určitou část této daně.

Lafatova penalta finančnímu úřadu

Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí nižších instancí ohledně zdanění příjmů fotbalisty Davida Lafaty. Ten tak uspěl se svou argumentací, že v případě profesionálního fotbalisty může jít o činnost prováděnou živnostenským způsobem, a tedy daněnou za použití příslušného (a výhodnějšího) daňového paušálu.

Martin Hrdlík
mhrdlik@kpmg.cz

Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889

Krajský soud v Českých Budějovicích v této věci loni rozhodl, že fotbalista může danit své příjmy jako osoba samostatně výdělečně činná. Jde ale o nezávislé povolání daněné 40% paušálem a nikoli, jak tvrdil právě Lafata, o živnostenské podnikání s výdajovým paušálem ve výši 60 %. Soud se opíral především o své hodnocení kritéria samostatnosti, které v případě fotbalisty působícího v jediném klubu nebylo splněno.

Po tomto nepříznivém rozsudku podal fotbalista kasační stížnost. Opět argumentoval diskriminací kolektivních sportovců, protože sportovci provozující individuální sporty své příjmy běžně daní jako živnostenské. Dále upozornil na skutečnost, že správce daně nikdy nezpochybil jeho účtování daně z přidané hodnoty, pro které je výkon samostatné ekonomické činnosti nezbytným předpokladem.

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí nejprve navázal na svá předchozí rozhodnutí. V těch se vyjádřil, že provozování profesionálního sportu je činnost natolik nejasněná a právně nezakotvená, a může být proto provozována formou pracovní smlouvy i samostatně výdělečné činnosti. NSS detailně rozebíral jednotlivé aspekty podnikání. Dospěl k závěru, že ač je samostatnost činnosti profesionálního fotbalisty do jisté míry omezena, stále se v některých aspektech silně vymyká závislé práci dle zákoníku práce. Podobně i provozování činnosti vlastním jménem a na vlastní odpovědnost není dle soudu v daném případě naplněno v „čisté“ podobě. Právní úprava však umožňuje výkon činnosti sportovce živnostenským způsobem, k čemuž dotyčný obdržel řádné živnostenské oprávnění. Proto není namístě nutit daňový subjekt, aby zvolil způsob podnikání finančně výhodnější pro stát. NSS potvrdil i Lafatovu argumentaci registrace k DPH. Podle názoru soudu se správce daně implicitně vyjádřil, že i taková osoba provádí svou činnost samostatně, vlastním jménem, na svůj účet a odpovědnost.

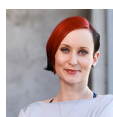
Po zrušení rozsudku nižšího soudu a předchozích rozhodnutí správce daně se věc vrací Odvolacímu finančnímu ředitelství. Finanční správa už mezitím vydala stanovisko a přizpůsobí tomuto rozsudku svoji praxi při zdaňování kolektivních sportovců. Dotčení sportovci živnostníci mohou své nároky uplatnit formou dodatečného daňového přiznání.

Co dělat, když...? Podjatost znalce a způsob obrany

Nejvyšší správní soud (NSS) judikoval, že v případě pochybností o charakteru činností pro účely odpočtu na podporu výzkumu a vývoje by správce daně měl určit znalce. Pouze znalec je schopen adekvátně posoudit charakter těchto aktivit. Co ale dělat, když správce daně určí znalce, který může být podjatý? Způsob možné obrany přináší rozsudek NSS 10 Afs 128/2016-68.

Michaela Thelenová
mthelenova@kpmg.cz

Hana Greiff
hcurikova@kpmg.cz

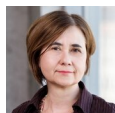
Nedávný rozsudek NSS je dalším rozhodnutím ve stále trvajícím sporu daňového subjektu a správce daně ve věci oprávněnosti uplatnění odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Správce daně měl povinnost stanovit znalce, který disponuje potřebnou odborností a je schopen určit, zda aktivity daňového subjektu splňují podmínky výzkumu a vývoje.

Daňový subjekt namítal, že stanovený znalec působí na vedoucích pozicích jeho přímých obchodních konkurentů. Vznikla tak vážná pochybnost o jeho objektivnosti. Současně se obával, že může dojít k vyzrazení a případnému zneužití know-how či výrobního a obchodního tajemství s možným důsledkem nevratné újmy. Správce daně stížnost odmítl a znalce z daňového řízení nevyloučil. Daňový subjekt napadl toto rozhodnutí správní žalobou u krajského soudu.

Krajský soud označil žalobu za nepřipustnou. Tou lze napadnout až rozhodnutí ve věci samé, nikoli pouze rozhodnutí o nevyloučení znalce. NSS tento závěr odmítl. Zdůraznil, že činnost znalce spočívá v podrobném seznámení se s výrobními návody a postupy nezbytnými pro řádné vyhodnocení přítomnosti prvku novosti a technické nejistoty. V posuzovaném případě se jedná o důvodnou pochybnost a mohlo by dojít k porušení práva daňového subjektu na ochranu podnikání a respektování jeho obchodního tajemství. NSS dospěl k závěru, že v situaci možného poškození ústavně zaručených práv daňového subjektu během výkonu činnosti znalce je žaloba proti rozhodnutí o nevyloučení znalce přípustná.

Stručné aktuality, srpen 2017

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou či dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

- Ministerstvo průmyslu a obchodu rozhodlo o dřívějším ukončení příjmu Žádostí o podporu v rámci aktuální výzvy v programu Úspory energie, a to k 31. říjnu 2017. Výzva měla být původně otevřena do března 2018. Důvodem předčasného uzavření je nízký zájem žadatelů. Zároveň je však v přípravě nová výzva tohoto programu, která by měla být vyhlášena nejpozději do konce listopadu 2017. V plánu je navýšení podílu celkové alokace výzvy pro velké podniky na 60 % (z původních 20 %).
- Ve Sbírce zákonů byla publikována novela stavebního řádu (225/2017 Sb.), která bude účinná od ledna příštího roku.
- 15. srpna 2017 nabývá účinnosti novela zákona o pobytu cizinců (vyšla pod č. 222/2017 Sb.), která mimo jiné zavádí nové pobytové povolení za účelem investování.
- Ve Sbírce zákonů byla dne 14. července 2017 pod č. 206/2017 Sb. vyhlášena novela zákona o zaměstnanosti, zákoníku práce, zákona o inspekci práce a dalších právních předpisů, která přináší změny zejména v oblasti diskriminace, agenturního zaměstnávání, výdělečné činnosti a pracovní neschopnosti uchazečů o zaměstnání, náhradního plnění a zavádí také nové přestupky a správní delikty.
- 1. července 2018 začne platit nový zákon o občanských průkazech (195/2017 Sb.). Zároveň prezident podepsal další související zákon, a to o elektronické identifikaci (tisk 1069). Ten zakotvuje pravidla například pro používání občanských průkazů s čipem podle evropských směrnic. Na fungování systému (účinný od 1. července 2018) bude dohlížet ministerstvo vnitra, které bude udělovat akreditace poskytovatelům těchto služeb.
- Poplatníci, kteří podají Přiznání k dani z příjmů fyzických osob a Přiznání k dani z nemovitých věcí jinak než elektronicky, ačkoliv mají tuto povinnost, budou nově nejprve vyzváni k nápravě, a až pokud svou chybu nenapraví, budou pokutováni. Finanční správa aktualizovala Seznam podání, na něž se hledí jako na podání bez vady, jsou-li učiněna jinak než elektronicky, ačkoli měla být podána elektronicky.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.